

PERSEPSI PELAJAR TERHADAP MODUL CERITA NAHU (MCN)

Fairuz bin Mohamad,

fairuzsani77@gmail.com

Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya Kuala Lumpur, Malaysia.

Haji Mohammad bin Seman,

masman@um.edu.my

Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya Kuala Lumpur, Malaysia.

Mohd Sollah b. Mohamed,

sollah@uitm.edu.my

Akademi Pengajian Bahasa, Universiti Teknologi Mara, Kelantan

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan pendekatan nahu bahasa Arab secara umum serta persepsi pelajar terhadap Modul Cerita Nahu (MCN) secara khususnya. Kajian ini merupakan kajian kuantitatif dengan mengaplikasikan Teori Persepsi Gestalt. Data diperolehi melalui instrumen soal selidik. Responden yang terlibat di dalam kajian ini adalah seramai 122 orang pelajar sekolah menengah yang bersekolah di Sekolah Agama Menengah Hulu Langat yang terdiri daripada pelajar tingkatan 4 dan 5. Dapatkan kajian menunjukkan persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan pendekatan nahu Arab berada pada tahap sederhana berdasarkan skala 3 mata Rudzi (2003). Namun, MCN terbukti berjaya mengubah persepsi mereka kepada tahap yang tinggi.

Kata Kunci: *persepsi, modul cerita, nahu, bahasa Arab*

This study aims to identify students' perception towards Arabic Language and Arabic syntax approaches in general and also students' perception on Modul Cerita Nahu in specific. This study is a quantitative study which applied Gestalt Perception Theory. The data was obtained by using survey questionnaire instruments. The respondents are 122 students from form 4 and form 5 of Sekolah Agama Menengah Hulu Langat. The finding of this study shows that the students' perception towards Arabic language and Arabic syntax approach is at a moderate level, based on Rudzi 3 points (2003). However, MCN is proven to change their perception to higher level.

Keywords: *perception, story module, grammar, arabic*

1. PENGENALAN

Persepsi merupakan satu elemen penting dalam proses berfikir. Secara umumnya, menurut Edward de Bono (1969) dalam Joanes J et al.(2014: 1), berfikir ialah proses yang berlaku dalam dua fasa iaitu fasa pertama persepsi dan fasa kedua logik. Di dalam buku '*Organizational Behavior*' karya McShane dan Von Glinow disebutkan '*Perception is the process of receiving information and making sense of the world around us*'. Maksudnya: "Persepsi adalah proses penerimaan maklumat dan mewujudkan citarasa terhadap dunia sekeliling kita".

Terdapat ramai tokoh yang menyatakan pendapat tentang definisi persepsi. Edward de Bono (1969) "Persepsi adalah tahap pertama proses berfikir. Tahap kedua ialah logik. Persepsi mempengaruhi apa yang dilihat oleh logik. Ringkasnya persepsi menentukan logik."

Manakala, Newman (1983) "*Perception is the process in which sensory experiences are organised and made meaningful.*" Maksudnya: "Persepsi ialah proses pemerhatian terhadap pengalaman yang tersusun dan menjadikannya bermakna. Abdullah dan Ainon (1996) "Persepsi ialah tafsiran apa yang dilihat oleh mata, atau dengan kata lain, persepsi ialah makna yang diberikan pada apa yang mata saksikan" (dalam Joanes J, 2014:2). Secara ringkasnya, persepsi merupakan kepercayaan dan sikap diri yang dibentuk oleh seseorang dengan menjadikan tingkah lakunya sendiri sebagai sumber bukti (Bem, 1972 dalam Sohma, 2016: 20).

Antara teori persepsi yang paling popular ialah teori persepsi Gestalt. Pendekatan Gestalt amat mementingkan konsep bahawa persepsi terhadap gabungan bahagian - bahagian sesuatu yang keseluruhan tidak sama seperti mempersepsikan sesuatu itu secara keseluruhan. Hal ini disebabkan pada pendapat mereka, adalah mustahak bagi pakar-pakar psikologi memahami bagaimana manusia mengorganisasikan rangsangan ke dalam satu bentuk keseluruhan yang bermakna. Sebagai contoh, apabila merawat penyakit jiwa, para psikologis harus tahu apakah makna kerungsingan serta masalah yang dihadapi oleh pesakit secara keseluruhan dan adakah ia berkaitan dengan situasi-situasi yang lain (Joanes J, 2014).

Secara keseluruhannya, manusia cenderung kepada menyatukan semua aspek termasuk pengorganisasian komponen, hubungan dan pola. Menurut Teori Gestalt persepsi manusia mempunyai beberapa prinsip atau pola, antaranya: (Mok Soon Sang, 2014)

1. Kedekatan (*proximity*): hal-hal yang saling berdekatan dalam waktu atau tempat cenderung dianggap sebagai satu kesatuan
2. Mirip (*similarity*): hal-hal yang mirip satu sama lain cenderung kita persepsikan sebagai satu kelompok.
3. Menutup (*closure*): hal-hal yang cenderung menutup akan membentuk kesan total tersendiri.
4. Kesinambungan (*continuity*): hal-hal yang cenderung membentuk sebuah kesinambungan maka akan dipersepsikan menjadi sebuah satu kesatuan.
5. Arahan dan simetri (*order and symmetry*): ketika melihat dua objek yang tidak berhubungan bersatu kita cenderung mempersepsikan objek tersebut sebagai satu kelompok yang terintegrasi. Objek yang simetris memberikan perasaan berimbang dan harmonis pada mata berbanding dengan yang tidak simetris akan memberikan gangguan dan ketidakseimbangan
6. Pergerakan sama (*Common Fate*): hal-hal di mana elemen bergerak ke arah yang sama akan dipersepsikan sebagai satu kelompok.
7. Figur dan latar (*Figure and ground*): antara figur dan latar belakang saling berhubungan dan persepsi dapat berganti-ganti sesuai dengan perhatian kita. Mata akan memisahkan seluruh objek dan memahami apa yang dilihat terutama apabila objek dan latarbelakang ditampilkan secara bersamaan. (Joane J et al., 2014).

2. PENYATAAN MASALAH

Kesalahan nahu dari pelbagai aspek banyak dilakukan di peringkat menengah dan Institut Pengajian Tinggi (IPT) (Ab. Halim, 2002). Antara aspek paling banyak salah ialah *gender*, bilangan sama ada tanda fleksi bagi *gender* atau pembentukkan ayat (Abdul Ghani, 1999). Kebanyakkannya masalah yang dinyatakan berkait rapat dengan aspek nahu. Permasalahan nahu perlu ditangani dengan sebaiknya kerana oleh tanpa nahu sesuatu ayat tidak akan difahami sebagaimana kata cendikiawan yang tercatat pada kulit kitab *Matan al – Jurumiyyatt* :

النحو أولى أولاً أن يعلما إذ الكلام دونه لن يفهمها

Maksudnya: “Nahu itu yang pertama perlu diketahui kerana ayat tanpa nahu tidak akan difahami.”

Begitu juga dengan Singleton (1999), dalam bukunya yang menyatakan: “*Without grammar very little can be conveyed.*” (dalam Suhaidah Samat dan rakan – rakan, 2014: 2). Namun, ramai pelajar salah faham dan keliru banyak aspek dalam nahu dan i‘rāb.

Justeru, satu modul khas menggunakan teknik bercerita dalam pengajaran nahu bahasa Arab telah dibina khusus untuk menangani masalah kekeliruan pelajar terhadap topik – topik nahu. ia dinamakan sebagai Modul Cerita Nahu (MCN). Aspek permasalahan asas nahu dan i‘rāb dibincangkan dengan panjang lebar pada awal modul. Kemudian, barulah dibentangkan tajuk – tajuk lanjutan. Ia telah siap dicetak pertama kali pada tahun 2017 dan kali kedua pada tahun 2019.

Kekeliruan terhadap nahu ini sedikit demi sedikit demi sedikit telah mengakibatkan pelajar berasa bahasa Arab adalah suatu subjek yang susah. Ditambah pula, nahu Arab yang kompleks juga menjadi punca ia dianggap susah (Naimah, 2003: 4). Masalah ini jika dibiarkan berlarutan tanpa rawatan sewajarnya akan mengakibatkan minat pelajar terhadap bahasa Arab secara keseluruhannya berkurangan.

Selain itu, sesuatu modul yang baik perlu sesuai dengan citarasa pelajar sasarannya. Ia perlu mengambilkira pengetahuan sedia ada pelajar, pengalaman, minat, kecenderungan serta persepsi mereka sebelum diimplimenkan. Dalam konteks bahasa Arab, antara aspek penting yang perlu diketahui oleh pengkaji adalah persepsi pelajar terhadap bahasa Arab secara umum, isi kandungan atau silibus dan pendekatan nahunya. Ini adalah kerana setiap pelajar mempunyai persepsi tersendiri terhadap subjek bahasa Arab dan nahu secara umumnya dan topik - topiknya ada yang susah dan mudah. Begitu juga dengan pendekatan PdP nahu yang digunakan. Cara mereka melihat perkara ini akan mempengaruhi motivasi dan cara pembelajaran mereka di dalam kelas atau pun di luar kelas.

Bertitik tolak dari persepsi ini maka dapatlah diketahui tahap minat dan kecenderungan pelajar serta asas permasalahan mereka yang perlu diselesaikan. Ia juga menjadi titik mula untuk mengenalpasti punca permasalahan tersebut dan kesannya dapat dilihat secara nyata. Seterusnya, diikuti dengan penerokaan cara penyelesaiannya dengan teori dan kaedah tertentu berdasarkan punca permasalahan tersebut. Sepastinya langkah solusi yang diambil bersesuaian dengan tahap

pemikiran dan persepsi mereka terhadap ketiga – tiga aspek bahasa Arab tadi. Dengan cara ini, maka cara penyelesaiannya yang ditemui boleh dianggap sesuai dengan punca masalah dan berkesan menanganinya dengan tepat dan cepat.

Bahkan, dengan mengetahui persepsi pelajar terhadap bahasa Arab maka ia boleh diubah kepada persepsi yang lebih baik dan positif. Perkara yang sama juga berlaku kepada subjek sains yang menjadi mata pelajaran yang diminati oleh pelajar-pelajar sekolah rendah kerana ianya dipersepsikan sebagai seronok, berguna dan mengujakan kerana sewaktu di bangku sekolah rendah, terdapat unsur-unsur kartun diterapkan dalam pengajaran sains, khasnya semasa pengilustrasian sesuatu konsep (Yager & Penick, 1984, 1986 dalam Ong Eng Tek, TT). Persepsi yang positif sebegini membantu pelajar untuk menjadi lebih bermotivasi dan cepat faham serta hafal sesuatu subjek atau topik.

Sharifah Alwiah Alsaqoff (1987:95) menyatakan: “Tiap-tiap modul yang sudah siap hendaklah terlebih dahulu diuji penggunaanya kepada golongan murid yang dinyatakan. Setelah diuji demikian, pembetulan boleh dibuat supaya modul tersebut akan lebih berkesan untuk mencapai objektif yang dinyatakan dalam modul itu”. MCN merupakan sebuah modul baru yang belum diuji dan dinilai keberkesanannya. Sebelum keberkesanannya diuji, terlebih dahulu penerimaan pelajar terhadap MCN secara kognitifnya perlu dikenalpasti bermula dari persepsi mereka sebelum menjurus ke arah logik berdasarkan pendapat Edward De Bono (1969) dalam Joanes J (2014) yang membahagikan proses berfikir kepada 2 fasa iaitu persepsi seterusnya logik.

Persepsi, minat, motivasi, pengambilan keputusan dan pencapaian saling berkait rapat antara satu sama lain. Dapatkan kajian Woon Yoke Lan, M.A (2015); Ainun Rahmah Ibrahim et al. (2017) telah membuktikan demikian. Persepsi pelajar mempengaruhi penerimaan mereka terhadap MCN dan ia penting dalam menentukan minat, motivasi seterusnya pencapaian serta penguasaan bahasa Arab dan nahu.

3. OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini adalah untuk mengenalpasti persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan nahu. Ia bagi membolehkan pengkaji meletakkan satu penanda aras berkaitan persepsi pelajar terhadap nahu Arab. Persepsi mereka ini juga berkaitan dengan pendekatan proses pembelajaran nahu bahasa Arab secara umum. Pelajar yang melihat bahasa Arab dan nahu sebagai susah atau senang mungkin mempunyai idea dan minat tersendiri terhadap pendekatan pengajaran dan pembelajaran nahu bahasa Arab.

Kewujudan MCN dengan konsep 5S bertujuan menyelesaikan masalah kekeliruan dalam pembelajaran bahasa Arab serta menarik minat pelajar terhadap bahasa Arab. Matlamat ini bermula dengan memperbetulkan persepsi sedia ada pelajar. Justeru, Kajian ini bertujuan mengenalpasti persepsi pelajar terhadap Modul Cerita Nahu (MCN) secara khusus.

4. MCN DAN 5S DAN 5SS

MCN merupakan sebuah modul pembelajaran nahu bahasa Arab dengan pendekatan teknik penceritaan melalui dialog antara guru yang benama *Ustaz Selambe* dan pelajarnya, Sofea. Ia menggunakan teori Konstruktivisme dengan mengaplikasikan pengetahuan sedia ada pelajar untuk membina idea dan konsep baru termasuklah proses memperbetulkan salah faham dan kekeliruan mereka (Hafiz Haniff, 2016). Ia berkonsepkan (5S) iaitu selamba, slanga, seronok, senang dan singkat. Antara objektifnya adalah untuk membantu pelajar menangani masalah kekeliruan mereka dalam bab nahu amnya dan I'rab khasnya. Kandungan nahu disusun mengikut kekesesuaian golongan pelajar yang telah mempelajari nahu bahasa Arab dan mempunyai maklumat sedia ada namun masih keliru dalam memahami beberapa konsep I'rab dan nahu.

MCN dipersembahkan dalam bentuk grafik, jadual, lagu, kartun dan penuh warna-warni. Ia menggunakan Bahasa Melayu agar mudah difahami oleh pelajar untuk mempelajari sesuatu konsep tatabahasa yang sukar seperti yang dipersetujui oleh Franklin (1990) dan (Azrien, 2014:64). Bahasa Melayu dengan pendekatan bahasa remaja atau slanga digunakan bertujuan membangkitkan suasana sebenar pembelajaran di dalam kelas dan secara tidak langsung menimbulkan suasana humor dalam proses pembelajaran sebagaimana yang dicadangkan oleh Sofan dalam Idawanto (2008) dalam Syahrul Fahri, 2013).

MCN menyediakan banyak tips-tips ringkas untuk membantu pelajar memahami nahu dengan lebih mudah. Antara kaedah yang paling penting ialah kaedah 5 Soalan Scan (5SS). Kaedah ini bertujuan untuk membantu pelajar memulakan I'rab mengikut tertib yang lebih sistematik. I'rab disusun mengikut 5 soalan yang dapat mengimbas kalimah yang hendak di'rab. Terdapat 5 soalan I'rab sesuatu kalimah yang perlu dijawab satu per satu secara ringkas disusun iaitu:

Gunakan 5 SOALAN SCAN :

1) Apakah jenis kalimah tersebut?	J : اسم [a] حرف : [a]
2) Apakah I'rab kalimah tersebut?	J : مرفوع [a] منصوب : [a]
3) Kenapakah ia marfu' / mansubi / majrur?	J : مفعول به [a] مفعول به [a] - مفعول به [a] - JISM JII
4) Dengan apa ia marfu' / mansubi / majrur?	J : مفعول به [a] مفعول به [a] - مفعول به [a] - JATI
5) Kenapa ia marfu' dengan dhommah...dsb?	J : مفرد ، مشقى ، جمع - JATI

Jadual 4.1: Kaedah I'rab Mudah, 5 Soalan Scan

Kaedah ini menjadi solusi kepada masalah pelajar yang keliru atau tidak tahu cara hendak memulakan I'rab sesuatu perkataan di dalam teks panjang atau ayat pendek. Mereka hanya perlu menjawab 5 soalan tersebut dan jawapan disusun secara menegak dari nombor 1 hingga 5.

5. METODOLOGI KAJIAN

Kaedah kajian yang digunakan adalah kuantitatif dengan instrumen soal selidik. Reka bentuk kajian yang dijalankan adalah berdasarkan Teori Persepsi Gestalt yang bermaksud sebuah kesatuan utuh. Ia diasaskan oleh Max Werheimer (1880-1943), Wolfgang Kohler (1887-1967) dan Kurt Koffka (1886-1941). Teori Gestalt membahaskan tentang persepsi manusia melalui pengorganisasian komponen, hubungan dan pola yang menjadi kesatuan. Ia melihat bahawa cara manusia melihat sesuatu secara keseluruhan sebagai satu dan ia terdiri daripada beberapa bahagian. (Nur Azizah, 2011); (Joane J dan rakan – rakan, 2014).

Data diperolehi melalui instrumen soal selidik yang telah disemak oleh 3 orang pakar. Responden yang terlibat dalam kajian ini adalah seramai 122 orang pelajar sekolah menengah yang bersekolah di Sekolah Agama Menengah Hulu Langat yang terdiri daripada tingkatan 4 seramai 61 orang dan tingkatan 5 juga seramai 61 orang. Prosedur kajian dimulakan dengan pelajar diberi soalan soal selidik bahagian A dan B terlebih dahulu untuk melihat persepsi mereka terhadap Bahasa Arab dan nahu secara umum dan pendekatan nahu secara khususnya diikuti dengan MCN 10 minit. Kemudian diedarkan soalan soal selidik bahagian C bagi melihat persepsi mereka terhadap MCN.

6. ANALISIS DAN DAPATAN

Berdasarkan instrumen soal selidik yang digunakan dalam kajian ini data diolah dan dianalisis. Dalam pada itu, soalan soal selidik telah mengambilkira objektif kajian. Ia mengandungi 3 bahagian iaitu A, B dan C.

6.1 Analisis Soal Selidik

Format soalan soalan selidik bahagian B dan C menggunakan skor skala Likert dari 1 hingga 5. Manakala, tafsiran skor yang dinilai berdasarkan data 3 mata Rudzi (2003) sebagaimana berikut:

Skor Min	Tafsiran
1.00 – 2.33	Rendah
2.34 – 3.67	Sederhana
3.68 – 5.00	Tinggi

Jadual 6.1: Tafsiran Data 3 Mata Rudzi, 2003

Secara umumnya, persepsi dan sikap sangat berpengaruh terhadap pengambilan keputusan dan pencapaian seseorang (Rizki Amalia, 2017). Begitu juga pemerolehan ilmu sangat bergantung kepada persepsi dan sikap pelajar terhadap modul yang dipelajari (Riduan Makhtar,

2017). Justeru, kajian persepsi pelajar penting untuk mengetahui kesesuaian modul. Untuk itu, pengkaji telah menggunakan soal selidik bahagian B dan C bagi mengetahui persepsi mereka terhadap 3 dimensi utama:

- i. Persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan Nahu.
- ii. Persepsi pelajar terhadap pendekatan PdP nahu bahasa Arab.
- iii. Persepsi awal pelajar terhadap MCN.

Dapatan analisis SPSS 23.0 dapat dirumuskan sebagaimana berikut:

Na	N	Minimum	Maksimum	Purata	Sisihan Piawai
BA	122	8.00	20.00	13.1721	2.76547
Pendekatan	122	8.00	20.00	15.3197	2.64814
Persepsi	121	14.00	45.00	37.6281	5.37608

Jadual 6.2: Analisis Deskriptif Persepsi Pelajar Terhadap Aspek – Aspek Bahasa Arab.

Laporan SPSS bagi persepsi pelajar terhadap 3 dimensi dapat diringkaskan sebagaimana berikut:

- i. B. Arab – min = 13.17, markah minimum=8, markah maksimum= 20
- ii. Pendekatan PdP – min = 15.32, markah minimum=8 , markah maksimum= 20
- iii. MCN – min = 37.62, markah minimum = 14, markah maksimum = 45

6.1.1 Analisis Soal Selidik Bahagian B.

Bahagian ini memfokuskan kepada dua aspek. Pertama, persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan nahu. Kedua, persepsi pelajar terhadap pendekatan nahu Arab.

a. Persepsi Pelajar Terhadap Bahasa Arab dan nahu.

Antara aspek yang perlu diselidiki untuk mengetahui minat pelajar ialah persepsi mereka terhadap subjek bahasa Arab secara umumnya dan nahu secara khususnya. Sehubungan dengan itu, untuk menilai tahap minat pelajar terhadap bahasa Arab dan nahu, 4 item telah disediakan dalam borang soal selidik, iaitu:

1. saya suka belajar Bahasa Arab
2. bagi saya, bahasa Arab sangat mudah
3. saya rasa belajar bahasa Arab sangat menarik
4. saya mudah menguasai ilmu nahu.

Dengan menggunakan SPSS versi 23.0 dapat dilihat hasil berikut:

NO.	KENYATAAN	STS (%)	TS (%)	TP (%)	S (%)	SS (%)	MIN	SP
1	Saya suka belajar bahasa Arab	0.8	5.7	36.1	44.3	13.1	3.63	0.82
2	Bagi saya, belajar bahasa Arab sangat mudah	2.5	27.0	45.1	20.5	4.9	2.98	0.88
3	Saya rasa belajar bahasa Arab sangat menarik	0.0	7.4	36.1	42.6	13.9	3.63	0.82
4	Saya mudah menguasai ilmu Nahu	5.7	25.4	41.0	26.2	1.6	2.93	0.90

Jadual 6.3: Analisis Soal Selidik Persepsi Pelajar Terhadap Bahasa Arab Dan Nahu

Berdasarkan jadual 6.2, persepsi pelajar terhadap subjek bahasa Arab dan nahu ialah 13.1721 daripada 20 skor penuh. Manakala, jadual 6.3 menunjukkan hasil jawapan soalan 1, seramai 44.3% pelajar bersetuju bahawa mereka suka bahasa Arab. Namun begitu, 36.1% daripada mereka pula tidak pasti. Secara keseluruhannya min untuk soalan pertama ini adalah 3.63 skor dengan sisihan piawai 0.82. Menurut tafsiran data 3 mata Rudzi, 2003 skala 3 mata Rudzi (2003) ia menunjukkan tahap minat bahasa Arab pelajar pada tahap sederhana iaitu antara 2.34 – 3.67.

Trend yang hampir sama juga berlaku bagi soalan ke-3 dalam melihat bahawa bahasa Arab sangat menarik, min skor diperolehi 3.63 iaitu pada tahap sederhana. Bagi soalan kedua pula majoriti pelajar iaitu 45.1% tidak pasti bahawa bahasa Arab sangat mudah dan 27% dan 2.5% tidak bersetuju dan sangat tidak bersetuju. Min skor bagi soalan ini adalah 2.98. Bagi soalan 4 pula majoriti iaitu sebanyak 41% pelajar menyatakan tidak pasti mudah untuk menguasai nahu, 25.4% dan 5.7% pula tidak bersetuju dan sangat tidak bersetuju. 26.2% dan 1.6% pula menyatakan bersetuju dan sangat bersetuju. Min skor 2.96 juga menunjukkan tafsiran skor sebagai sederhana.

Data ini menunjukkan bahawa persepsi pelajar terhadap subjek bahasa Arab dan nahu secara keseluruhannya berada pada tahap sederhana. Mereka agak berminat dengan bahasa Arab namun begitu ia agak sukar terutamanya aspek nahu. Nahu dan bahasa Arab digambarkan sebagai agak susah apabila soalan 2 dan 4 mendapat min skor paling rendah daripada keempat-empat soalan iaitu 2.93 (nahu) dan 2.98 (bahasa Arab). Di samping itu, dapatan soal selidik ini juga menggambarkan bahawa pembelajaran bahasa Arab agak kurang menarik kerana min skor bagi soalan 3 ialah 3.63, tahap sederhana.

Berdasarkan prinsip kesamaan (*similarity*) Teori Gestalt, pelajar mempunyai persepsi terhadap hal-hal yang mirip satu sama lain sebagai satu kelompok (Mok Soon Sang, 2014).

Bahasa Arab dan nahu dilihat oleh pelajar sebagai sama. Oleh yang demikian, skor yang diberikan untuk nahu dan bahasa Arab kelihatan pada tahap yang hampir sama iaitu pada tahap sederhana.

Kesimpulannya, berdasarkan persepsi pelajar ini didapati motivasi dan minat mereka terhadap bahasa Arab dan nahu masih berada di tahap yang sederhana dan masih belum mencukupi untuk manghadapi peperiksaan besar seperti SMA dan SPM 2019. Sedangkan, banyak kajian yang menunjukkan bahawa motivasi dan minat mempunyai pengaruh yang besar terhadap pencapaian seperti hasil kajian Ainun Rahmah (2017); Heida Maserah (2012) (dalam Norlida Razali, 2018).

b. Persepsi Pelajar Terhadap Pendekatan Nahu Bahasa Arab.

Tanpa pendekatan pengajaran dan pembelajaran yang sesuai isi kandungan bahasa Arab dan topiknya tidak dapat disampaikan kepada pelajar dengan berkesan dan berkualiti. Justeru, antara kriteria penting sesuatu modul ialah menggunakan pendekatan yang sesuai, memenuhi citarasa, disukai pelajar atau golongan sasar serta pelbagai media dan strategi (Sidek Mohd. Noah, 2005: 7-8). Untuk tujuan tersebut pengkaji menyediakan 4 item, iaitu:

1. Penggunaan media nasyid menjadikan bahasa Arab mudah difahami
2. Penggunaan jadual menjadikan bahasa Arab mudah difahami.
3. Penggunaan gambar kartun menjadikan bahasa Arab mudah difahami.
4. Penggunaan grafik menjadikan bahasa Arab mudah difahami.

NO.	KENYATAAN	STS	TS	TP	S	SS	MIN	SP
		(%)	(%)	(%)	(%)	(%)		
1	2	3	4	5				
1.	Penggunaan media nasyid menjadikan bahasa Arab mudah difahami	0.8	6.6	27.0	37.7	27.9	3.85	0.93
2.	Penggunaan jadual menjadikan bahasa Arab mudah difahami	1.6	4.9	23.0	45.9	24.6	3.87	0.90
3.	Penggunaan gambar kartun menjadikan bahasa Arab mudah difahami	0.0	6.6	32.8	37.7	23.0	3.77	0.88
4.	Penggunaan grafik menjadikan bahasa Arab mudah difahami	0.0	3.3	31.1	45.1	20.5	3.83	0.79

Jadual 6.4: Analisis Soal Selidik Persepsi Pelajar Terhadap Pendekatan Nahu Arab

Ini adalah sebahagian daripada pendekatan yang berkaitan dan seringkali digunakan untuk menarik minat pelajar mempelajari bahasa Arab. Hasil daripada analisis terhadap jawapan pelajar didapati bahawa majoriti pelajar memilih skor 4 (setuju) untuk 4 soalan yang berkaitan

dengan pendekatan PdP bahasa Arab. Kebanyakan mereka memilih skor 4 penggunaan media nasyid 37.7%, jadual 45.9%, kartun 37.7%, grafik 45.1%. Dalam pada itu tidak kurang juga yang memilih skor 5 (sangat setuju) untuk media nasyid 27.9%, jadual 24.6%, kartun 23%, grafik 23%. Angka-angka yang besar ini menunjukkan pendekatan yang diminati dan disukai oleh pelajar. Jika digabungkan kedua-dua skor 4 dan 5 maka media nasyid mendapat 65.6%, jadual 70.5%, kartun 60.7%, dan grafik 68%. Angka gabungan ini memperlihatkan kecenderungan pelajar kepada penggunaan pendekatan tersebut pada tahap yang agak baik sekitar 65% - 71% sahaja.

6.1.2 Analisis Soal Selidik Bahagian C

Persepsi awal biasanya mula dibuat berdasarkan penampilan luaran sesuatu modul dan pandangan sepintas lalu. Perkara ini penting untuk menarik minat pelajar terutamanya yang tidak meminati nahu Bahasa Arab. Tanpa tarikan tertentu maka pelajar akan sentiasa menjauhkan dari subjek Bahasa Arab. Justeru, untuk melihat persepsi awal pelajar terhadap MCN pelajar diberikan modul tersebut kemudian, diedarkan juga kepada mereka borang soal selidik bahagian C sahaja. Sambil mereka memerhati MCN itu, pengkaji meminta pelajar menjawab soal selidik yang dinyatakan. Bahagian ini mengandungi 9 item dan diikut dengan skor 1 hingga 5 sebagaimana bahagian B tadi. Hasil jawapan pelajar boleh dirumuskan dalam bentuk peratus dan min skor sebagaimana berikut:

NO.	KENYATAAN	STS	TS	TP	S	SS	MIN	SP
		(%)	(%)	(%)	(%)	(%)		
		1	2	3	4	5		
1	Saya tertarik dengan modul ni	0.0	0.8	11.5	45.1	42.6	4.30	0.70
2	Modul ini nipis	1.6	6.6	12.3	48.4	31.1	4.01	0.92
3	Modul ini ringkas	0.0	0.8	15.7	46.3	37.2	4.20	0.73
4	Saya rasa teruja ingin membaca keseluruhan isi kandungan modul ini dengan segera	0.0	2.5	13.9	50.0	33.6	4.15	0.75
5	Modul ini kelihatan mudah difahami	1.6	0.8	8.2	53.3	36.1	4.21	0.76
6	Penggunaan kartun dalam modul ini akan membantu saya memahami isi kandungannya	1.6	3.3	14.8	56.6	23.8	3.98	0.82
7	Penggunaan jadual dalam modul ini akan membantu saya memahami isi kandungannya	0.8	2.5	11.5	52.5	32.8	4.14	0.77

8	Penggunaan warna dalam modul ini akan membantu saya memahami isi kandungannya	0.8	2.5	6.6	48.4	41.8	4.28	0.76
9	Penggunaan bahasa Malaysia dengan pendekatan bahasa remaja dalam modul ini memudahkan saya memahami isi kandungannya	0.8	0.8	6.6	47.5	44.3	4.34	0.71

Jadual 6.5: Analisis Soal Selidik Persepsi Pelajar Terhadap MCN

Soalan-soalan ini telah dijawab oleh para pelajar berdasarkan persepsi masing-masing. Hasilnya, majoriti pelajar memberi skor 4 bagi semua 9 soalan yang disediakan. Bagi soalan 1, seramai 87.7% pelajar bersetuju dan sangat bersetuju bahawa MCN berjaya menarik minat mereka dengan memberi skor 4 dan 5. Selain itu, soalan 5 pula berkaitan dengan penampilan MCN yang kelihatan mudah dan 53.3% pelajar memilih skor 4. Manakala, 36.1% memberi skor 5. Jika digabungkan kedua-dua skor 4 dan 5 didapati 89.4% bersetuju dan sangat bersetuju bahawa MCN kelihatan mudah. Berdasarkan min skor secara keseluruhannya, majoriti pelajar memberi skor 4 (setuju) kepada semua soalan. Apa yang menarik, ramai juga pelajar yang memilih skor 5 (sangat setuju) bagi semua soalan sehingga 44.3%.

Jika digabungkan kedua-dua skor 4 dan 5, maka hasilnya semua soalan memperolehi lebih 80% kecuali soalan 2 yang menyatakan bahawa MCN nampak nipis, 79.5%. Dapat diperhatikan juga jika digabungkan dua skor 4 dan 5 maka soalan terakhir mendapat min skor tertinggi 4.34 bersamaan 91.8%. Ia berkaitan penggunaan bahasa Malaysia dengan pendekatan bahasa remaja dalam MCN memudahkan pelajar memahami isi kandungannya. Ini menunjukkan pelajar cenderung dan lebih suka belajar nahu bahasa Arab dalam bahasa ibunda mereka lebih-lebih lagi pendekatan bahasa atau slanga. Kecenderungan ini secara tidak langsung mendorong mereka meminati bahasa Arab dan ia kelihatan mudah bagi mereka.

Min skor bagi semua soalan ini melebihi 4 kecuali untuk soalan 6 yang mendapat skor 3.98 sebagaimana yang telah dinyatakan di atas. Manakala purata min tertinggi ialah 4.34 iaitu, juga bagi soalan terakhir sebagaimana telah dinyatakan tadi. Jawapan-jawapan ini menggambarkan persepsi awal para pelajar setelah memerhati MCN. Ia juga merupakan pandangan mereka terhadap modul sebelum mempelajarinya. Persepsi ini penting untuk merangsang minat pelajar mempelajari bahasa Arab dan nahu sebagaimana dapat dilihat pada soalan keempat yang menyatakan: “*saya rasa teruja ingin membaca keseluruhan isi kandungan modul ini dengan segera*”. Soalan ini menjadi pilihan 50% pelajar dengan memberi skor 4 manakala 33.6% memberi skor 5. Total kedua-dua skor 83.6%.

Di samping itu, dalam borang soal selidik yang diedar sebelum diberi MCN iaitu bahagian A, B dan selepas diedar MCN iaitu bahagian C pengkaji sengaja menyelitkan 2 soalan yang sama untuk melihat perubahan persepsi mereka tanpa disedari. Ia merujuk kepada soalan berkaitan dengan penggunaan jadual (bahagian B: soalan nombor 5; bahagian C: soalan nombor 7) dan kartun (bahagian B: soalan nombor 6; bahagian C: soalan nombor 6). Apa yang dapat diperhatikan terdapat perbezaan pada skor jawapan pelajar terutama bagi skor 4 dan 5. Untuk penggunaan jadual 70.5% pelajar memberi skor 4 dan 5 tetapi setelah mereka melihat dan melihatnya sepantas lalu persepsi mereka berubah kepada 85.3% memberi skor 4 dan 5. Trend

yang sama juga untuk penggunaan kartun membantu pemahaman pelajar pada awalnya hanya 60.7% memberi skor 4 dan 5 tetapi angkanya meningkat mendadak kepada 80.4% apabila melihat MCN.

Data ini memberi petunjuk bahawa MCN mampu mengubah persepsi negatif pelajar terhadap bahasa Arab serta menarik minat mereka untuk mempelajarinya. Kemampuan MCN mengubah persepsi pelajar juga dapat dilihat setelah membandingkan antara dapatan soal selidik bahagian B dan C. Secara lebih luas, dapatan soal selidik bahagian B secara keseluruhannya berada tahap sederhana berdasarkan tafsiran Rudzi (2003). Namun, dapatan soal selidik bahagian C pula menunjukkan peningkatan persepsi pelajar kepada tahap tinggi dengan min skor melebihi 3.68. Min skor terendah bahagian ini 3.98 yang merupakan satu-satunya item yang mendapat min skor di bawah skor 4.

Kesemua aspek yang dinyatakan dalam soal selidik ini dari segi tarikan, nipis, ringkas, keterujaan, mudah, media grafik, kartun, jadual, warna dan bahasa Melayu pendekatan bahasa remaja menunjukkan skor yang tinggi iaitu lebih 80% pelajar menginginkan semua media tersebut diaplikasikan dalam sebuah modul PdP untuk mempelajari bahasa Arab dan nahu. Sidek Mohd Noah (2005: 7 - 8) menyatakan antara ciri-ciri modul adalah pelbagai media dan strategi. Maka jelaslah di sini bahawa kepelbagai media dan strategi yang digunakan oleh MCN menjadikannya lebih dekat di hati pelajar.

Dengan menggunakan prinsip Teori Gestalt iaitu prinsip latar dan figur serta prinsip kesamaan (*similarity*) MCN telah berjaya menarik minat pelajar untuk membaca dan mempelajarinya. MCN dilihat dalam kelompok yang sama dengan bahasa Arab, nahu dan I'rab. Nahu dan I'rab dipersembahkan dalam bentuk yang menarik dengan strategi berkoncepkon 5S supaya ia ditafsirkan oleh pelajar sebagai "mudah" dan "menarik". Ciri-ciri mudah dan menarik ini menjadi figur pada persepsi pelajar, dalam masa yang sama "susah" dan "membosankan" hanya menjadi latar bagi mereka. Akhirnya, pelajar mempunyai persepsi bahawa bahasa Arab, nahu dan I'rab adalah mudah dan menarik.

Di samping itu, MCN juga menitikberatkan faktor-faktor persepsi untuk tujuan menarik minat dan perhatian pelajar. Antara faktor-faktor luaran yang mempengaruhi persepsi ialah warna dan keunikian (Kelley,H, 1972). Dengan penggunaan warna yang dicadangkan oleh artis yang pakar dan professional serta kartun, dialek slanga serta humor yang menyerlahkan keunikannya, MCN dilihat mampu mengubah persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan nahu.

6.1.3 Analisis Soal Selidik Bahagian A

Soal selidik bahagian A dibina untuk tujuan meninjau persepsi pelajar terhadap MCN mengikut jantina. Keputusan analisis dijalankan dengan menggunakan SPSS versi 23.0 sebagaimana dipaparkan berikut:

	Ujian Kesamaan Variasi Levene		Ujian T Kesamaan Min						95% Selang Keyakinan Terhadap Perbezaan	
	F	Sig.	T	df	Sig. (2-tailed)	Perbezaan Min	Perbezaan Ralat Piawai	Rendah	Tinggi	
Kesamaan Variasi Diandaikan	.886	.348	-1.736	120	.085	-1.79634	1.03490	-3.84537	.25269	
Kesamaan Variasi Tidak Diandaikan			-1.543	58.482	.128	-1.79634	1.16428	-4.12649	.53381	

Statistik Kumpulan

	JANTINA	N	Min	Sisihan Piawai	Min Ralat Piawai
Jumla C	Lelaki	40	36.3500	6.60827	1.04486
	Perempuan	82	38.1463	4.65109	.51363

Jadual 6.6: Persepsi Awal Terhadap MCN Mengikut Jantina

Berdasarkan SPSS versi 23.0, persepsi awal pelajar lelaki dan perempuan terhadap MCN dilihat agak seimbang dengan min skor pelajar perempuan 38.1463 dan pelajar lelaki 36.500 daripada skor penuh 45.000. Pelajar perempuan seramai 82 orang manakala pelajar lelaki seramai 40 orang. Perbezaan antara kedua-dua jantina juga dilihat tidak signifikan pada .348 dengan nilai $t = -1.543$. Ini menunjukkan tiada perbezaan antara persepsi pelajar lelaki dan perempuan. Ia juga berbeza dengan hasil kajian Krashen dan Ujjie (1996) yang menyatakan pelajar lelaki lebih banyak membaca komik berbanding dengan pelajar perempuan. Keputusan *Indipendent Sample T-Test* demikian kerana MCN bukan komik walau pun memiliki kartun dan lawak jenaka. MCN tiada belon dialog seperti komik sebaliknya dialog wataknya dipersembahkan secara barisan teks biasa sahaja. Justeru, MCN dilihat sesuai dengan pelajar pelajar lelaki dan perempuan.

6.2 Rumusan Dapatan Analisis

Berdasarkan ketiga-tiga bahagian soalan soal selidik A, B dan C dapat disimpulkan bahawa persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan kaedah nahu pada tahap sederhana (2.93 – 3.63) mengikut skala 3 mata Rudzi (2003). Manakala, persepsi mereka terhadap pendekatan nahu berada pada skor 3.77 – 3.87. Namun, persepsi mereka terhadap MCN berada pada tahap tinggi (3.98 – 4.34). Ia menunjukkan MCN berjaya menarik minat pelajar dan memberi isyarat awal bahawa ia mampu mengubah persepsi pelajar terhadap bahasa Arab dan nahu khasnya. Namun, dapatan ini masih lagi bersifat persepsi kerana ini adalah pandangan mereka sebelum mempelajari MCN secara langsung. Ia dapat dibuktikan dengan lebih nyata melalui instrument-instrumen lain seperti temu bual, tinjauan dan pemerhatian. Kaedah kualitatif ini perlu dilakukan bagi mendapatkan hasil yang lebih komprehensif, lengkap dan kukuh.

7.0 Penutup

Kajian persepsi pelajar ini memberi gambaran kepada pengkaji akan tahap kecenderungan dan minat mereka dalam mempelajari bahasa Arab. Dapatan kajian ini boleh digunakan untuk membantu pengkaji mengenalpasti punca sebenar permasalahan pelajar serta mencari solusi dan pendekatan terbaik untuk menyelesaikan masalah mereka melalui MCN. MCN perlu dimanfaatkan semaksima mungkin untuk mencapai tujuan tersebut.

Rujukan

- Abdul Ghani Md. Hasan.** (1999). *Kesilapan Membina Ayat Asas Bahasa Arab Di Kalangan Pelajar Sekolah Menengah*: Tesis yang tidak diterbitkan, Universiti Malaya: Kuala Lumpur.
- Ab. Halim Mohamad.** (2002). *Pembelajaran Frasa Bahasa Arab di Kalangan Pelajar Melayu: Satu Analisis Kesalahan*: Tesis yang tidak diterbitkan, Universiti Malaya: Kuala Lumpur.
- Ainun Rahmah Iberahim, Zamri Mahamod, Wan Muna Ruzanna Wan Mohamad.** (2017). *Pembelajaran Abad ke-21 dan Pengaruhnya Terhadap Sikap, Motivasi dan Pencapaian Bahasa Melayu Pelajar Sekolah Menengah*. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu – JPBM* (Malay Language Education Journal – MyLEJ). ISSN: 2180-4842. Vol. 7, Bil. 2 (Nov. 2017): 77-88 77.
- Fairuz Mohamad.** (2019). *Cerita Nahu*. Pusat Tuisyen Faiza Jaya, Cheras, Selangor.
- Hafiz Hanif Dr.** (2016). *Teori Konstruktivisme*
<https://www.youtube.com/watch?v=VMGtFlkqHAg>
- Joanes J., Ahmad Soffian A., Goh X. Z. dan Kadir S.** (2014). *Persepsi & Logik*. Johor Bahru:UTM Skudai
- Kelley, H..** (1972). "Attribution in Social Interaction," *Attribution*, Morristown, NJ: General Learning Press.
- Mohamad Azrien Mohamed Adnan, Irwan Haris, Shukeri Mohamad.** (2013). *Student-Teachers' Use of Mother Tongue in Foreign Language Classroom*. Cultivating Research Culture towards Islamic and Arabic Language Education Excellence in Southeast Asia . 3rd International Conference on Islamic Education (ICIED 2013)
- Mok Soon Sang.** (2014). *Nota Intisari Ilmu Pendidikan: Pedagogi Untuk Pengajaran Dan*

Pembelajaran: Penerbitan Multimedia Sdn Bhd., Selangor.

Nor Sakinah Ismail Zawawi. (2015). *Keberkesanan Komik Dalam Pembelajaran Bahasa Arab Di Sekolah Menengah.* Fakulti Bahasa Dan Linguistik, Universiti Malaya, Kuala Lumpur

Riduan Makhtar, Norshahila Mohamad Razak. (TT)... *Persepsi Dan Sikap Pelajar Melayu Terhadap Modul Bahasa Kebangsaan A Di KUIS.*

Rizki Amalia. (2017). *Pengaruh Motivasi, Persepsi Dan Sikap Terhadap Keputusan Pembelian Di Toko Niki Mart Glagah Perspektif Ekonomi Islam..* Program Studi Ekonomi Islam Fakultas Ilmu Agama Islam Universitas Islam Indonesia

Rudzi Munap. (2003). *Penilaian Program Diploma Kesetiausahaans Eksekutif di Universiti Teknologi Mara.* Tesis Dr. Fal. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.

Sidek Mohd Noah. (2005). *Pembinaan Modul ,* Serdang: Universiti Putra Malaysia.

Sharifah Alwiah Alsagoff. (1987). *Teknologi Pengajaran,* Dewan Bahasa dan Pustaka,KPM, Kuala Lumpur.

Sohba A/P Velloo. (2016). *Hubungan Antara Persepsi Terhadap Mata Pelajaran (MPV) Dan Sokongan Sosial Dengan Determinasi Kendiri Dan Aspirasi Kerjaya Pelajar MPV.* Universiti Sains Malaysia, Ph.D

Syahrul Fahri. (2013). *Hubungan sense of humor dengan kepercayaan diri penyiar radio di Kota Malang.* Undergraduate thesis, Universitas Islam Negeri Maulana Malik Ibrahim.

Woon Yoke Lan, M.A. (2015). *Perbandingan Tahap Minat. Persepsi Dan Tahap Pencapaian Akademik Di antara Murid Melayu dan Cina Tingkatan Empat Terhadap Pendidikan Seni Visual Di Zon Bangsar Kuala Lumpur.* UM.